

ОБЩИНА ТВЪРДИЦА

8890 Твърдица, пл. "Свобода" №1, тел.: 0454/42311,
e-mail: obshtina@tvarditsa.bg

АНАЛИТИЧНА СПРАВКА

за изготвяне на проект на Доклад за младежта 2023-2024 г.
община Твърдица

I. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА ТВЪРДИЦА

Настоящият анализ обхваща всички важни за младите хора в община Твърдица аспекти, очертаващи тяхното развитие - образователен статус и здравословен начин на живот, икономическа активност и професионална реализация, участие в демократичния живот на общината и младежко доброволчество. Анализът обхваща и състоянието на младежката работа, младежкото представителство и участие в процесите на вземане на решения.

1. Демографска характеристика

Според действащото административно деление на Република България, община Твърдица е в състава на административна област Сливен. В общината са разположени град Твърдица и гр. Шивачево и 8 села.

Основната характеристика на младежката общност в община Твърдица, както и предизвикателствата пред нея, не са по-различни по-принцип от тези на младежите в национален мащаб. Община Твърдица се характеризира с:

- ✓ Ускорено застаряване на населението - увеличаване дела на хората в над трудоспособна възраст;
- ✓ Дефицит на квалифицирана работна сила;
- ✓ Миграция към големите градове в страната и в чужбина
- ✓ Обезлюдяване на населените места.

Трудно е да се определи броят на реално пребиваващите младежи в общината, тъй като в различните сезони, той е различен. През последните години се наблюдава засилване на желанието за емиграция особено сред по-ниско образованата част. Една част от младите хора сезонно пребивават и работят в други населени места и в чужбина, друга част целогодишно работят в по-големите градове, където могат да се реализират.

Към 31.12.2023 г. общият брой на населението по постоянен адрес в община Твърдица е 13197 души.

Броят на младите хора е както следва:

- 15 -19 години – 962,
- 20-24 години- 700
- 20 - 29 години – 636.

Броят на младите хора и на хората в трудоспособна възраст в община Твърдица през последните години намалява. Основните причини за това са отрицателният естествен прираст и миграционните процеси, протичащи на територията на цялата Сливенска област.

Тематична област 1. Образование

Доброто образование е важно условие за личната реализация на младите хора, за пълноценното им участие в обществения живот, както и за повишаване благосъстоянието на цялото общество. Пред образователната система в България стоят два големи проблема. Първият проблем е свързан с ранното отпадане от образователната система на ученици и незавършено основно образование, а вторият - с невъзможността за реализиране на пазара на труда и оттук с мотивацията им да търсят професионална реализация в по-големите градове и извън страната.

Ранното отпадане на учениците от образователната система, липсата на завършено основно или средно образование са основни фактори, в резултат на които се стига до младежко социално изключване. Проблемите в образователната система оказват пряко влияние върху избора на младежите за бъдещето им кариерно развитие и професионалната реализация в живота.

Висок е процентът на ученици от уязвимите групи, които срещат трудности при възприемане на учебния материал, поради наличие на езикова бариера и нисък социален статус. За ограничаване на пропуски в училище, мотивиране в насока изграждане на

добри умения и навици, училищното ръководство работи по реализацията на Национални програми и проекти.

Отделни ученици отсъстват от училище без да имат уважително основание. Причините за това са безотговорно отношение и липса на мотивация за ефективно участие в учебния процес от страна на учениците и родителите им.

Проблемът за задържане в училище на всички подлежащи на задължително обучение е сериозен.

Много хора са намерили препитание в чужбина и са оставили на възрастните си родители грижата за учениците. Това явление е характерно най-вече за младежите от ромски произход, чиито родители живеят и работят в чужбина. Те осигуряват финансово децата си, но липсва ефективен контрол. Не са единични и случаите, в които родителите вземат децата при себе си, където не посещават училище и когато се върнат, повтарят класа или са преминали възрастта за задължително обучение.

В изпълнение на дейностите по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст са създадени екипи за обхват. Членовете на екипите обхождат всички адреси на подадените деца и ученици.

По отношение на образователна политика, местното управление се стреми да осигурява качествено образование на младите хора като:

- ✓ Предприема мерки и провежда действия по превенция и ограничаване на отпадането от училище;
- ✓ Осигурява максимални условия за равен достъп на младите хора за образование;
- ✓ Поддържа и обновява сградния фонд на учебните и детските заведения, детски и спортни площадки, зони за отдих, посещавани от младежите;
- ✓ Работи за ограничаване на агресията сред младите хора;

На училищно ниво, с цел да се подобри качеството на образованието и задържането в училище на учениците, подлежащи на задължително обучение, са предприети различни мерки.

В училищата активно се работи по училищните програми за превенция на ранното напускане на училище. Провеждат се консултации с ученици застрашени от отпадане, по всички предмети. Осигурява се обща подкрепа за личностно развитие на застрашени от отпадане ученици. Предприетите действия от страна на училищните ръководства и

община Твърдица е в насока подобряване нивото на образованост на подрастващите и младите хора, чрез включването им в различни инициативи, зависимост от техните амбиции и интереси.

Училищната мрежа на територията на община Твърдица се състои от 5 общински учебни заведения:

1. СУ „Неофит Рилски” – 804 ученици
2. СУ „Георги Каравелов” – 627 ученици;
3. ОУ „Никола Прокопиев” с. Сборище- 194 ученици;
4. ОУ „Никола Вапцаров” с. Бяла паланка-38;
5. НУ „Христо Ботев” с. Оризари-25.

Дейности през учебната 2023/2024 година на средните училища в общината, които са и средищни:

- В СУ „Н. Рилски” има разкрити 4 професионални паралелки и 5 профилирани паралелки. Профили на паралелките след 7 клас- профил „Предприемачески“ и профил „Хуманитарни науки”. Професионални паралелки : „ Производство на кулинарни изделия и напитки“ и „Оператор в производството на облекло”;

- В СУ „Г. Каравелов”- 6 профилирани паралелки с профили „Природни науки” и профил „Хуманитарни науки”.

- Проекти, по които са работили училищата през 2023/24 г. : „Подкрепа за успех“, „Равен достъп за училищно образование в условията на кризи“; „Образование за утрешния ден“;

- Национални програми: „Училищен плод“, „ Училищно мляко“ , „ В подкрепа на социалните работници и образователните медиатори“, „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“, „ Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“ ; „Оптимизация на вътрешната структура на персонала“; НП „Заедно в изкуствата и спорта”.

В двете средни училища на територията на община Твърдица действат ученически съвети, а учениците в състава им са от 8-ми до 12-ти клас. През миналата година се взе решение да бъде учреден и общински ученически съвет. Проведоха се срещи с директорите на училищата и ученици от двете средни училища, уточниха се правилата за провеждане на избор за членове на общинския ученически съвет. Община Твърдица

беше включена и в проект „Млади местни лидери“ на Сдружение „Младежки перспективи“. Учениците от двете училища участваха в академия за млади лидери.

Възможности за неформално обучение на младите хора от общината предлагат и школите и клубовете по изкуства към народните читалища, спортните клубове, както и програмите за обучение към Дирекция „Бюро по труда“.

Преобладаващата част от младежите на възраст 20-29 години са завършили средно образование. От образователното ниво на младите хора, до голяма степен зависи мобилността им на пазара на труда, гарантираща по-добро заплащане и по-висок жизнен стандарт.

Тематична област 2. Заетост на младите хора.

Динамиката на младежката безработица в България следва общите европейски тенденции. В същото време икономическата активност на младите българи е традиционно по-ниска, а включването им на пазара на труда – по-трудно, заради редица фактори на местната среда.

Активирането на младежите и повишаването на тяхната заетост е сред основните приоритети на националната политика по заетостта.

Националната политика на заетостта предлага специални мерки за заетост на младежите, включващи информация и услуги за професионално ориентиране и обучение, квалификация и преквалификация, помощ при започване на работа.

Трудов посредник към филиала на Дирекция „Бюро по труда“ – Нова Загора оказва методическа подкрепа, професионално консултиране и насочване към свободни работни места на регистрирани младежи. Осъществяват се и информационни кампании, във връзка с възможностите за кандидатстване по различни европейски и национални програми за младежка заетост и предприемачество. Община Твърдица изпълнява проект „Бъдеще за децата на община Твърдица“, назначените социални работници по проекта провеждат програми с ученици от гимназиален етап, с които ги мотивират да продължат образованието си, подпомагат ги при избор на професия.

- Брой лица до 29 години новорегистрирани в бюрото по труда за 2024 г.-347 лица, с активна регистрация в края на м. декември са 81 лица.

- Брой лица до 29 години започнали работа през 2024 г.-117 младежи са започнали работа на първичен пазар.
- Брой лица започнали работа по схеми на ОП за 2024 г. -67 младежи са включени в субсидирана заетост по схеми и проекти на оперативни програми.
- През посочения период са консултирани за професионално развитие 178 младежи до 29 год.

В работата с продължително безработните лица се срещат трудности, свързани с ниското образование, ниската квалификация и ниската мотивация за започване на работа. Голяма част от регистрираните безработни лица от посочената група се регистрират за ползване услугите на други институции – Дирекция „Социално подпомагане“, Национален осигурителен институт, болници и пр.

Тематична област 3. Здраве и благосъстояние

Провеждането на кампании и инициативи с цел развитие на знания, нагласи и умения за здравословен начин на живот, обмяната на опит, добри практики и превантивни мерки за ограничаване на негативните социални влияния, също са част от младежката политика на Община Твърдица. Провеждат се кампании свързани със Световен ден на борбата с наркоманиите; Световен ден за борба със СПИН; Световен ден без тютюнев дим; Световен ден на здравословното хранене и готвене. При организацията на кампаниите най-активни са МБМЧК.

Ежегодно в Твърдица се провеждат различни спортни състезания и инициативи за популяризиране на масовия спорт, а училищата се включват в ученическите спортни игри.

На територията на общината развиват дейност 4 спортни клуба, регистрирани на територията на община Твърдица:

- Футболен клуб ФК „Балкан Твърдица 2012“
- ФК Атлетик
- Карате клуб НЕКО;
- Карате клуб Будостил

- Спортен клуб на по борба;

Община Твърдица разполага с модернизирана спортна инфраструктура, достъпна, както за спортните клубове, развиващи дейност на територията на общината, така и за всички граждани, гости на града, включително и хора с увреждания. Условието и оборудването на базите дават възможност да се поддържа активна спортна дейност през цялата година. Почти във всички населени места бяха изградени спортни площадки с фитнес уреди на открито. По инициатива на МКБППМН-Твърдица се провеждат превантивни мероприятия за придобиване на умения за колективност чрез спорта, смислено оползотворяване на свободното време, повишаване на двигателната активност. Съвместно със СУ „Неофит Рилски“ се изгражда и предстои да отвори врати Младежки център, в който са обособени- зона за спорт – фитнес, зона за игри – бiliarд, тенис на маса и зона за релакс, занимания и обучения.

Тематична област 4. Равенство и приобщаване.

Както повечето от общините в България, така и Община Твърдица полага усилия да ангажира все повече млади хора в обществения живот на населеното място.

МКБППМН активно работи с училищните комисии за първична превенция. Провеждат се различни кампании, с участие на младежи за превенция на престъпността, насилието, агресията. Община Твърдица се включи в Националната информационна кампания за превенция на насилието и злоупотребата с деца „Бъди смел, бъди добър!“.

Община Твърдица, МКБППМН, органите на реда и образователните институции работят и търсят ефективни методи повече млади хора да бъдат обхванати в дейности, насърчаващи толерантността и ненасилието, за превенция на агресията и противодействие на езика на омразата.

Тематична област 5. Информираност и дигитални умения.

Един от приоритетите в младежката политика за Община Твърдица е подобряване на достъпа до информационни услуги, които подпомагат личностното и обществено

развитие на младежите, в съответствие с потребностите и интересите им и повишаване на тяхното качество. Днес информационните технологии дават значителни предимства на всички, които ги ползват. Източниците за масова информация, особено електронни дават широк поток от разнообразна информация и са даденост за младите хора.

В Общинска администрация – Твърдица действа център за информация и услуги на гражданите. Младите хора имат осигурен безплатен достъп до интернет и нови информационни технологии в общинските училища. Безплатен интернет достъп се предлага и в 90% от заведенията и местата за настаняване, както и в централната част на общинския център.

След приключване на проект BGLD-2.003-0006-C01 „Предоставяне на интегрирани услуги за ранно детско развитие в община Твърдица“, беше подадено заявление до АСП за разкриване на нова социална услуга Център за обществена подкрепа, с цел постигане устойчивост на предлаганите по проекта услуги. Заявлението на общината беше одобрено, а заповедта за разкриване на ЦОП е от 01.10.2024 г. Намерението ни е центъра да продължи да работи с младежи и техните семейства като им осигурява необходимата подкрепа.

В читалищата, действащи на територията на община Твърдица, са разкрити библиотеки и абонамент на периодичен печат. Библиотеките при читалищата са част от проекта „Глобални библиотеки“ и са оборудвани с компютърни конфигурации, мултимедия, аудио-системи, мултифункционални устройства.

МКБППМН наред с превантивната си работа с деца и младежи в риск, провежда информационни кампании относно превенцията на отпадане от училище, насилието, СПИН и полово предавани болести, трафика на хора, употребата на наркотици и др.

Община Твърдица поддържа добри партньорски взаимоотношения с Областен информационен център – Сливен, които системно организира срещи, консултации, лекции и други мероприятия, отнасящи се до личностното развитие и професионалната квалификация на младите хора.

Тематична област 6. Младежки организации и организации работещи с и за младите хора.

Участието на българските младежи в процеса на вземане на решение на местно и регионално ниво се осъществява предимно чрез сътрудничество с местните и национални власти.

Както повечето от общините в България, така и Община Твърдица полага усилия да ангажира все повече млади хора в обществения живот на населеното място. Една от добре утвърдените традиции е провеждането на инициативата "Мениджър за един ден". Ежегодно общинска администрация – Твърдица е домакин на ученици от СУ „Н. Рилски”.

В община Твърдица работят 9 читалища, 2 от които в гр. Твърдица. В различните читалищни формации, клубове, вокални групи, танцови състави и школи по изкуствата участват значителен брой от младите хора от общината.

Тематична област 7. Младите хора от малките населени места.

В условията на пазарна икономика от най-важно значение за младите хора е предстоящата им трудова и социална реализация. Младежите в трудоспособна възраст напускат общината, за да търсят реализация в по-големите градове и чужбина, а младите живеещи, на територията на общината в по-голямата си част са ученици. За да се противодейства на нарастващата младежка безработица, община Твърдица търси начини за подкрепа на създаване на работни места, чрез включване в Национални програми по заетост.